

Αριθμός 1424/2006

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

B2` Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Χρήστο Μπαλντά, Αντιπρόεδρο, Σπυρίδωνα Κολυβά, Γεώργιο Χλαμπουτάκη, Αναστάσιο - Φιλητά Περίδη και Αθανάσιο Θεμέλη, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 28 Μαρτίου 2006, με την παρουσία και του Γραμματέα Αντωνίου Στυλιανουδάκη, για να δικάσει μεταξύ:

Των αναιρεσιόντων: 1. , κατοίκου Αθηνών, 2. , κατοίκου Αθηνών, οι οποίοι εκπροσωπήθηκαν από τον πληρεξούσιο δικηγόρο τους Γεώργιο Αλεξανδρόπουλο.

Της αναιρεσίβλητης: Ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία» - , που εδρεύει στον Αττικής και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία εκπροσωπήθηκε από την πληρεξούσια δικηγόρο της Μαρία Κατζουράκη.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 22/11/1999 αγωγή των ήδη αναιρεσιόντων, που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 1990/2000 οριστική του ίδιου Δικαστηρίου και 3220/2001 οριστική του Εφετείου Αθηνών. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητούν οι αναιρεσιόντες με την από 3/12/2003 αίτησή τους και τους από 25/9/2005 πρόσθετους λόγους.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω και ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Αθανάσιος Θεμέλης, ανέγνωσε την από 14/3/2006 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την απόρριψη της από 3/12/2003 αίτησης αναίρεσης και των προσθέτων λόγων αυτής για αναίρεση της 3220/2001 απόφασης του Εφετείου Αθηνών.

Ο πληρεξούσιος των αναιρεσιόντων ζήτησε την παραδοχή της αίτησης και των προσθέτων λόγων, η πληρεξούσια της αναιρεσίβλητης την απόρριψή τους και καθένας την καταδίκη του αντίδικου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Αναίρεση, κατά τις διατάξεις του άρθρου 559 αριθ. 1 και 19 ΚΠολΔ, επιτρέπεται αν παραβιάστηκαν ευθέως ή εκ πλαγίου οι ερμηνευτικοί των δικαιοπραξιών κανόνες, μεταξύ των οποίων και οι των άρθρων 173 και 200 ΑΚ. Οι κανόνες αυτοί εφαρμόζονται μόνον όταν το δικαστήριο της ουσίας κατά την ανέλεγκτη αναιρετικώς, ως προς αυτό, κρίση του, διαπιστώνει έστω και εμμέσως, ότι υπάρχει στη δικαιοπραξία κενό ή αμφιβολία ως προς τη δήλωση της βουλήσεως του δικαιοπρακτούντος. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω κανόνες παραβιάζονται είτε όταν το δικαστήριο παραλείπει να προσφύγει σε αυτούς για να διαπιστώσει την αληθινή βούληση του δικαιοπρακτούντος, είτε όταν προβαίνει σε κακή εφαρμογή τους, είτε όταν παραλείπει να παραθέσει στην απόφασή του τα πραγματικά στοιχεία από τα οποία προκύπτει η εφαρμογή τους. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 648 παρ. 1 ΑΚ, με τη σύμβαση εργασίας ο εργαζόμενος έχει υποχρέωση να παρέχει για ορισμένο ή αόριστο χρόνο την εργασία του στον εργοδότη και αυτός να καταβάλει

τον συμφωνημένο μισθό, κατά δε την παρ. 1 του άρθρου 669 του ίδιου Κώδικα, η σύμβαση εργασίας παύει αυτοδικαίως όταν ο χρόνος για τον οποίο συνομολογήθηκε παρέλθει και κατά την παρ. 2 εδ. 1 του ίδιου άρθρου, η σύμβαση εργασίας που η διάρκειά της δεν ορίστηκε ούτε συνάγεται από το είδος και το σκοπό της εργασίας, λύεται ύστερα από καταγγελία ενός από τα συμβαλλόμενα μέρη. Στην προκειμένη περίπτωση, το Εφετείο δέχθηκε, με την προσβαλλόμενη απόφασή του, όπως από αυτήν προκύπτει, ως προς τον αγωγικό ισχυρισμό ότι η εναγομένη και ήδη αναιρεσίβλητη προσέλαβε τους ενάγοντες και τώρα αναιρεσεύοντες με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου για το διάστημα από 18.10.1999 μέχρι 15.6.2000, ότι η αναιρεσίβλητη, ανώνυμη εταιρεία, η οποία εκμεταλλεύεται τον τηλεοπτικό σταθμό «.....», στα πλαίσια της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, που, εκτός άλλων, περιλαμβάνει και την παραγωγή και μετάδοση τηλεοπτικών προγραμμάτων, προσέλαβε την 18.10.1999, για τις ανάγκες της καθημερινής (από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή κάθε εβδομάδας) ζωντανά μεταδιδόμενης από το σταθμό τριώρης διάρκειας (από ώρα 10.00 έως 13.00) με τον τίτλο «.....», ένα μουσικό σχήμα, αποτελούμενο από τέσσερις μουσικούς, μεταξύ των οποίων και οι αναιρεσεύοντες, οι οποίοι θα προσέφεραν την εργασία τους επί τέσσερις ώρες ημερησίως, αφού είχαν υποχρέωση να βρίσκονται στο χώρο της εργασίας τους από ώρα 09.00, ήτοι μία ώρα πριν την έναρξη της εκπομπής, μέχρι το τέλος αυτής (ώρα 13.00`), ο πρώτος ως ντράμερ και ο δεύτερος ως πιανίστας, με μηνιαίο μισθό 682.200 και 731.000 δρχ., αντίστοιχα. Η πρόσληψή τους έγινε με προφορικές συμβάσεις αορίστου χρόνου. Κατά το χρόνο της πρόσληψης ίσχυε η από 9.6.1997 ΣΣΕ «για τους όρους αμοιβής και εργασίας των Μουσικών – Τραγουδιστών Κέντρων Διασκεδάσεως», στην οποία υπάγονται και οι εργαζόμενοι μουσικοί σε τηλεοπτικούς σταθμούς, όπως συνομολογείται από τους διαδίκους, με το άρθρο 8 της οποίας είναι επιτρεπτή η κατάρτιση συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, εφόσον πρόκειται για επιχείρηση, η οποία, λόγω της φύσης της, λειτουργεί στον ίδιο χώρο για όλο το έτος και απασχολεί μισθωτούς για χρόνο που υπερβαίνει τη μία μουσική περίοδο. Για την κατάρτιση των συμβάσεων αυτών, ως συμβάσεων αορίστου χρόνου, ζητήθηκε εγγράφως την 12.10.1999 η σχετική έγκριση από τη Διοίκηση της αναιρεσίβλητης και την 25.10.1999 έγινε η νόμιμη αναγγελία προσλήψεως των αναιρεσειόντων προς τον ΟΑΕΔ με έγγραφα που φέρουν τις μη αμφισβητούμενες υπογραφές των τελευταίων. Υπέρ της καταρτίσεως των ένδικων συμβάσεων ως αορίστου χρόνου, συνηγορούσε και το άγνωστο της διάρκειας της τηλεοπτικής παραγωγής – για τις ανάγκες της οποίας είχαν προσληφθεί οι αναιρεσεύοντες – η οποία εξαρτάται από ποικίλους παράγοντες (όπως η επιτυχία και ο δείκτης τηλεθέασης της συγκεκριμένης εκπομπής, το κόστος αυτής κλπ), η αόριστη δε διάρκεια αυτών προέκυπτε, μεταξύ άλλων αποδεικτικών στοιχείων, και από τις έγγραφες συμβάσεις εργασίας αορίστου χρόνου άλλων συντελεστών της ίδιας εκπομπής. Σε εκτέλεση των επιδικών συμβάσεων εργασίας, οι αναιρεσεύοντες προσέφεραν τις υπηρεσίες τους στην αναιρεσίβλητη μέχρι την 8.11.1999, οπότε εκείνη – στα πλαίσια ανακατατάξεων για τη μείωση του κόστους της εκπομπής – κοινοποίησε προς αυτούς τις από 8.11.1999 έγγραφες καταγγελίες των εν λόγω εργασιακών συμβάσεων αορίστου χρόνου, οι οποίες λύθηκαν έκτοτε, χωρίς να απαιτείται η συνδρομή προς τούτο σπουδαίου λόγου και χωρίς την καταβολή αποζημιώσεως απολύσεως, αφού δεν είχε συμπληρωθεί δίμηνο από την πρόσληψη των αναιρεσειόντων. Απέρριψε δε τα αγωγικά αιτήματα της επιδικάσεως των μέχρι της λύσεως των ορισμένων, κατά τις απόψεις των αναιρεσειόντων, εργασιακών συμβάσεων, μισθών υπερημερίας και των αντίστοιχων αποδοχών δώρων εορτών. Από τις παραδοχές αυτές της προσβαλλόμενης απόφασης συνάγεται ότι το Εφετείο δέχθηκε εμμέσως ότι υπήρχε ασάφεια ως προς τον όρο της διάρκειας των συμβάσεων αυτών. Ειδικότερα, ενώ δέχθηκε ότι οι αναιρεσεύοντες είχαν προσληφθεί

από την αναιρεσίβλητη με προφορικές συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου και εκ πρώτης όψεως φαίνεται ότι στηρίζει την αντίστοιχη κρίση του σε ρητές δηλώσεις βουλήσεως των διαδίκων, διατύπωσε, ως προς τον επίμαχο όρο της διάρκειας των ένδικων συμβάσεων εργασίας, συλλογισμούς που προσήκουν σε ερμηνεία αυτών και στους οποίους δεν χρειαζόταν να προσφύγει, αν είχε δεχθεί κατά τρόπο αναμφίβολο ότι οι σχετικές δηλώσεις βουλήσεως των διαδίκων, ως προς το στοιχείο της αόριστης διάρκειας, ήσαν ρητές και αναμφισβήτητες. Έτσι δέχθηκε ότι το άγνωστο της διάρκειας της τηλεοπτικής παραγωγής, για τις ανάγκες της οποίας είχαν προσληφθεί οι αναιρεσιόντες, που εξαρτάται από ποικίλους παράγοντες (π.χ. από την επιτυχία και το δείκτη τηλεθέασης της συγκεκριμένης εκπομπής, από το κόστος ατής κλη), συνηγορούσε υπέρ της καταρτίσεως συμβάσεων αορίστου χρόνου, αναζητώντας έτσι τον δικαιοπρακτικό και ιδίως τον οικονομικό σκοπό των συμβάσεων και προσφεύγοντας και σε διδάγματα της κοινής πείρας. Εξάλλου, την παραδοχή του ότι οι επίδικες συμβάσεις ήσαν αορίστου χρόνου, στήριξε και σε εκτός των συμβάσεων αυτών έγγραφα και ειδικότερα σε έγγραφες συμβάσεις αορίστου χρόνου άλλων συντελεστών της ίδιας εκπομπής, παρά το γεγονός όμως ότι διαπιστώθηκε εμμέσως στην προσβαλλομένη απόφαση ασάφεια ως προς τη διάρκεια των επιδίκων συμβάσεων εργασίας, το Εφετείο δεν προσέφυγε στους ερμηνευτικούς κανόνες των άρθρων 173 και 200 ΑΚ (των οποίων και του περιεχομένου τους δεν έκανε ρητή αναφορά), για να αποσαφηνίσει το επίμαχο αυτό ζήτημα, αναζητώντας προς τούτο την αληθινή βούληση των συμβαλλομένων μερών, σύμφωνα με τις αρχές της καλής πίστεως και των συναλλακτικών ηθών. Επομένως ο σχετικός από το άρθρο 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ δεύτερος λόγος του δικογράφου των προσθέτων λόγων αναίρεσης, κατά το μέρος που αποδίδει στο Εφετείο παραβίαση των ανωτέρω ερμηνευτικών διατάξεων, είναι βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός, να αναιρεθεί η προσβαλλομένη απόφαση κατά τα πληττόμενα με την αίτηση αναίρεσεως κεφάλαιά της, δηλαδή τα της απορρίψεως των αγωγικών αιτημάτων περί επιδικάσεως στους αναιρεσιόντες μισθών υπερημερίας του από 9.11.1999 έως 15.6.2000 χρονικού διαστήματος, δώρου Πάσχα και Χριστουγέννων, που ανάγονται στο χρόνο υπερημερίας της εφεσίβλητης και επιδικάσεως χρηματικής λόγω ηθικής βλάβης ικανοποιήσεως, συναναιρεθεί αυτή (προσβαλλομένη) και κατά τα κεφάλαιά της περί απορρίψεως των επικουρικών βάσεων της αγωγής ως προς τα ίδια ως άνω αιτήματα, αφού η έρευνα αυτών προϋποθέτει απόρριψη της κυρίας βάσεως της αγωγής, η οποία ήδη ήρτηται και να απορριφθεί η υπόθεση προς περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Δικαστήριο με άλλη σύνθεση (άρθρο 580 παρ. 3 ΚΠολΔ).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την 3220/2001 απόφαση του Εφετείου Αθηνών, κατά τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό κεφάλαιά της.

Παραπέμπει την υπόθεση ως προς αυτά προς περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Δικαστήριο, που θα συγκροτηθεί από άλλους δικαστές.

Καταδικάζει την αναιρεσίβλητη στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιόντων, τα οποία ορίζει σε χίλια τριακόσια (1300) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 25 Μαΐου 2006. Και Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα, σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 27 Ιουνίου 2006.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ